Motion

1978/79:967

av Lars Schött m. fl.
om upprustning av Kalmar flygplats

Riksdagen beslutade den 15 maj 1975 att Kalmar flygflottilj skulle läggas ner. I propositionen 1975:75 om flottiljens nedläggning förutsätts att flygplatsen skall bibehållas för civilt bruk.

Kalmar flygplats är behäftad med flera allvarliga brister, och flygtrafiken sker f. n. på dispenser från bestämmelser rörande bl. a. banbredd och hinderfrihet. En kulvert med otillräcklig bärighet under banan för det civila trafikflyget hindrar trafik med tyngre flygplan. Bl. a. har en planerad och redan utannonserad chartertrafik från Kalmar i sista stund förhindrats därför att det visade sig att banan inte hade tillräcklig standard. Det stora behovet av en direkt förbindelse med Kastrup, där f. n. LIN med ett mindre plan trafikerar en linje Visby–Kalmar–Sturup med anknytning till Kastruppendeln, måste på sikt innebära att Kalmar infogas i den reguljära SAS-trafiken och beflygs av ordinarie SAS-plan. Medel har under flera år anvisats i budgetpropositionen för installation av ILS, men denna investering har ständigt uppskjutits i avvaktan på slutligt ställningstagande till banval i samband med den erforderliga upprustningen av Kalmar flygplats. Stationsbyggnaden vid flygplatsen saknar möjligheter att tillfredsställande betjäna en utökad trafik. Utan en genomgripande upprustning ställs flygtrafiken på Kalmar flygplats inför mycket stora svårigheter när den militära flygtjänsten upphörden I oktober 1979. Det vore ur regionalpolitisksynpunkt synnerligen olyckligt eftersom flyget har en särskilt stor betydelse för Kalmar län, som ju har synnerligen bristfälliga järnvägskommunikationer och även otillfredsställande vägförbindelser, särskilt i östvästlig sträckning.

Luftfartsverket redovisade 1978-07-10 en dispositionsplan för Kalmar flygplats, vilken utarbetats i samverkan med chefen för flygvapnet, fortifikationsförvaltningen, luftfartsinspektionen, Linjeflyg, länsstyrelsen i Kalmar län och Kalmar kommun. Luftfartsverket anger att utgångspunkten för utredningsarbetet har varit departementschefens uttalande i propositionen 1975:75 att den civila flygtrafiken i Kalmar skall kunna bedrivas på ett för regionen tillfredsställande sätt, även om den militära verksamheten vid F 12 avvecklas. Vidare anger verket att arbetet också bedrivits mot bakgrunden av verkets överläggningar med den av arbetsmarknadsministern tillsatta gruppen för sysselsättningsfrågor i Kalmarregionen. Länsstyrelsen ansåg i sitt remissyttrande att dispositionsplanens utformning med avseende på banval var korrekt och tillstyrkte därför i princip den i planen angivna utbyggnaden av Kalmar flygplats. Kalmar kommuns uppfattning överensstämde helt med länsstyrelsens.

Med hänsyn till att den militära flygtjänsten vid Kalmar flygplats upphör redan den 1 oktober 1979 har länets företrädare vid olika tillfällen uppvaktat kommunikationsministern. Den 25 maj 1978 uppdrog regeringen åt luftfartsverket att i samråd med chefen för flygvapnet och Kalmar kommun vidta behövliga övergångsåtgärder för bedrivande av civil flygtrafik på Kalmar flygplats. Luftfartsverket har mot bakgrund av luftfartspolitiska kommitténs arbete antagit att övergångsperioden blir ca 5 år. Verket har vidare angett att projektplanen skulle vara klar 1978-12-21.

Luftfartsverket har ej begärt anslag för budgetåret 1979/80 för en upprustning av flygplatsen i enlighet med nämnda dispositionsplan, som utarbetats under enighet mellan verket, andra centrala myndigheter, kommunen och länsorganen. Man kan tyvärr befara att luftfartsverket nu är inställt på ett förhållandevis långtgående provisorium som innebär att man endast kan göra det allra nödvändigaste i fråga om underhåll etc. för att kunna bibehålla den nuvarande flygtrafiken. Det kan vidare bl. a. innebära att den nödvändiga installationen av ILS kan komma att uppskjutas långt in i framtiden. Ett provisorium kommer vidare att innebära att de tyngre planen inte kan landa på Kalmar flygplats, vilket bl. a. medför att möjligheterna för Kastruptrafik med ordinarie SAS-plan och för chartertrafik från Kalmar försvinner. En upprustning av flygplatsen måste därför enligt vår uppfattning ske enligt dispositionsplaneförslaget. Kalmar flygplatsfråga sammanhänger med flygflottiljens avveckling, och den måste därför betraktas som ett särfall och inte prövas tillsammans med övriga flygplatsfrågor inom ramen för luftfartspolitiska kommitténs arbete. Statsmakterna har hittills inte kompenserat Kalmar för förlusten av flygflottiljen, som medför ett bortfall av ca 450 arbetstillfällen i kommunen. En kraftfull och snabb statlig insats för att möjliggöra upprustningen av Kalmar flygplats kunde ses som en del av den erforderliga statliga kompensationen.

Ett snabbt ställningstagande till banval är erforderligt med hänsyn till Kalmar kommuns planering där viktiga planfrågor avseende bl. a. bostadsbyggandets lokalisering senarelagts i avvaktan på slutliga ställningstaganden till dispositionen av flygplatsen. Definitivt ställningstagande till flygplatsens planering är också av betydelse för dispositionen av de fastigheter på F 12:s område som blir lediga när flottiljen läggs ner. Det är därför av synnerligen stor betydelse att regeringen utan dröjsmål tar ställning till valet av bana.

En fortsatt flygning på Kalmarfältet efter den 1 oktober 1979 kommer att kräva en fortsatt omfattande dispensgivning och kräva omedelbara investeringar i ILS-anläggning. Vid en länsuppvaktning för dåvarande kommunikationsministern i maj 1978 framgick att regeringen ansåg att upprustningen av Kalmar flygfält kunde vara ett intressant beredskapsprojekt. Vi anser därför att, sedan ett definitivt ställningstagande till den fysiska planeringen av flygplatsen skett, detaljprojekteringen av de olika anläggningsarbetena omedelbart bör påbörjas och skyndsamt utföras.

Enligt vad luftfartsverket i höstas preliminärt redovisat erfordras för en

fullständig upprustning av Kalmar flygplats ca 50 mkr.

I budgetpropositionen, bilaga 9, kommunikationsdepartementet, uttalar kommunikationsministern att regeringen uppdragit åt luftfartsverket att i samråd med chefen för flygvapnet och Kalmar kommun vidta behövliga övergångsåtgärder för bedrivande av civil flygtrafik på Kalmar flygplats intill dess beslut fattas med anledning av förslag av lufttransportutredningen (s. 232). Detta uttalande innebär att ställningstagandet till erforderliga åtgärder för den definitiva upprustningen av Kalmar flygplats på grund av flygflottiljens avveckling skulle förskjutas till en senare tidpunkt och att flygplatsen under flera år kommer att fungera under provisoriska förhållanden. Detta kommer att innebära ett allvarligt avbräck för strävandena att förbättra flygförbindelserna från Kalmar län, som i kommunikationsmässigt hänseende har ett ogynnsamt läge.

Med åberopande av det anförda hemställer vi

1. att riksdagen uttalar att den definitiva upprustningen av Kalmar flygplats bör komma till stånd i omedelbar anslutning till flygflottiljens avveckling den 1 oktober 1979,
2. att riksdagen uttalar att regeringen snarast bör ta ställning till valet av vilken bana som skall bibehållas,
3. att riksdagen under anslaget Flygplatser m. m. uppför en delpost för påbörjande av upprustning av Kalmar flygplats uppgående till 15 mkr.

Stockholm den 23 januari 1979

LARS SCHÖTT (m)
FRITZ BÖRJESSON (c)
GÖSTA ANDERSSON (c)
LENA ÖHRSVIK (s)
STIG ALEMYR (s)
ARNE ANDERSSON (s)
i Gamleby
ERIC KRÖNMARK (m)
BERNT NILSSON (s)
BIRGER ROSQVIST (s)
IVAN SVANSTRÖM (c)